

GOBIERNO DEL
ESTADO DE MÉXICO

Periódico Oficial

Gaceta del Gobierno

Gobierno del Estado Libre y Soberano de México

REGISTRO DGC NÚM. 001 1021 CARACTERÍSTICAS 113282801

Director: Lic. Aarón Navas Alvarez
legislacion.edomex.gob.mx

Mariano Matamoros Sur núm. 308 C.P. 50130

A: 202/3/001/02

Fecha: Toluca de Lerdo, Méx., lunes 10 de julio de 2017

“2017. Año del Centenario de las Constituciones Mexicana y Mexiquense de 1917.”

Sumario

SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL

TRADUCCIÓN A LENGUA INDÍGENA MAZAHUA DEL ACUERDO DE LA SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL POR EL QUE SE MODIFICAN LAS REGLAS DE OPERACIÓN DEL PROGRAMA DESARROLLO SOCIAL “JÓVENES QUE LOGRAN EN GRANDE”.

TRADUCCIÓN A LENGUA INDÍGENA OTOMÍ DEL ACUERDO DE LA SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL POR EL QUE SE MODIFICAN LAS REGLAS DE OPERACIÓN DEL PROGRAMA DESARROLLO SOCIAL “JÓVENES QUE LOGRAN EN GRANDE”.

Tomo
CCIV
Número

6

SECCIÓN CUARTA

Número de ejemplares impresos:

300

PODER EJECUTIVO DEL ESTADO

SECRETARÍA DE DESARROLLO SOCIAL

MARIANO CAMACHO SAN MARTÍN, K'Ů NGEJE MBEPJI NU NGUNT'I KJA NE TS'IBONDO K'O MAMA NE 3 TS'IBEPJI XI, 5, 6, 10, 11 ÑE 17 TS'IBEPJI IV ÑE 18 NE JANGO GA PEPJITJO NA ZEZH KJA NE TS'IBONDO, 8 TS'IBEPJI III, 8 TS'IBEPJI III, 19, 20, Y 26 K'O NĀ ŪD'Ā NE TJURŪ JANGO GA PEPJJI KJA NE TS'IBONDO ÑE 14 NU TJURŪ A TS'IB'ONDO; ÑEJE TJURU 3 NU TS'IBEPJI II ÑEJE 4 NU JŃA'A III, A MBO'O NE NGUMŪBEPJI KJA NE PEPJI A TS'IB'ONDO; ÑEJE 11 NU TS'IB'EPJI NU JŃA'A VI ÑEJE XXI YO TJURŪBA, ÑE

K'O MAMA

K'o b'epji ne jmu'u Ts'ibondo mama ngwa ra mbos'ŭ textjo k'o karā kja ne mebondo, kja ne b'epji jango pjoxteji ngekua ra mimiji na jo'o ndeze, o tsjaji d'a bepji ngekua ra mimiji najo'o textjo k'o karā añeba kja ne meb'ondo, ra unŭji jñonŭ, ngekua ra mimi axese xoñijomŭ kja ne Ts'ibondo, ra t'unŭ d'a b'ŭs'i jñon'ŭ, ngekua textjo ye te'e k'o karā kja ne meb'ondo ra mimiji na jo'o.

Nza kja mama nu ko jyanda ko teji n ajo yo te'e nu Ngumpjoxte a Xoñijomŭ mbara Xorŭji ko chju'u (UNESCO), Nu Ngumpjoxte mbara pepjiji Textjotji yo te'e x ora Pes'iji Chorjŭ (OCDE), Nu ka Poblasio Texe Yo Jñiñi a Xoñijomŭ (UNFPA); ñe nza kja mama nu Ngumpjoxte Iberoamericana yo kjaba T'i'i (OIJ), mamaji que yo t'i'i ngeje ko nestagoji mbara karaji na jo'o xo angezeji para ja ba ra mimiji na jo'o.

Nza kja mama nu ko pezhe te'e yo kje'e 2010–2030 nu Konsebo yo te'e (CONAPO), mbara nu kje'e 2015, ra pezheji ñe mamaji k era karagozjme 3 miyone 457 mil 108 yo t'i'i kjo kjanda te'e, angezeji dyenjeji 18 ñeje 29 tsje'e kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo; ñeje nza kja mama ko pezhe te'e a Ts'ib'ondo nu kje'e 2013–2014, nu 38% yo t'i'i ko o tsjaji t'onŭ mamaji ke jentjo pepjiji, 37% xorŭtjo, 11% kjaji nzi na yejebi, 9% pjorŭtjo in b'edyiji xo pepji a ngumŭji ñeje 3% pa'a jyod'ŭji pepji ñeje pes'i na b'epji.

Nza kja mam Nu Pezhe kjo ngeje Pepji a B'ondo (ENOE) 2016, Nu Ngumpjoxte ko Pezhe te'e (INEGI), ko jñi'i zana, nu te'e ko kjaba t'i'i kjo daybe pepji a Ts'ib'ondo, ngeje 2 miyone 133 mil 163; a kjanu, texeyo ngetjo ko xorŭtjo xo pepji a ngumŭyo, xo a kjanu nestaji ra pjons'ŭji yo te'e kjo kjanda teji.

Nu ko te'e ko kjaba teji ko mimi a Ts'ib'ondo soo ra ngeje ra kja'a ko nesta ra tsja'a ra pjons'ŭji ga kjanu dya pes'iji pje ra ñonŭji dya so'o ra xorŭ ñe dya pes'i merio ra dyat'a o dorkŭjeme.

Nza kja pepjiji nza kja mama nu ko "pro-persona", nza kja mama nu tjurŭ naja nu Taxiskuama a B'ondo, a kjanu ra tsjaji nza kja mama nu tjurŭjnu a kjanu ra pjons'ŭji yo te'e xo a kjanu so'o ra ngezjojme nzi na texeji, dyanda ra orŭji jeb'i mba ra kich'iji a nu b'epjijnu.

Mbara ra tsja'a yo e jmurŭ mbara ra mimi na jo'o yo e te'e yo na nojo, mi 12 nu zana jñinchjo nu kje'e 2016, o jyunspŭji kja in xiskuama yo e arkate gango rge tsjaji k'o ra tsjaji "Gaceta del Gobierno", nu jango

mama k'o unú, ñe ganjo rge so'o ra unúji yo e te'e nu pa'a 19 nu zana nzinchjo nu kjeja, mo ra chamba ko mama pje ra unúji, mbara dyakúji kjo pjenda nesta ko kjaji yo ko ra unúji.

Ma ra pepjiji nza kja mama nu tjurúba Yo t'i'i k ora tsjaji na nojo ra so'o ra pjons'úji yo te'e ko kjaba dyenje 18 ñe 29 kje'e kja ne Ts'ib'ondo, ko nestaji yo b'epjiyo, xo ot'ú ra unúji yo te'e ko dya na joo mimi o ko ya o tsjaji na s'o'o.

K'e k'o ro mama kja pezhe 8.3.2 nu jña'a c) kja yo tjurú mbara ne ra pepji, k'a komite ko pjonú pje ra tsja'a, o mamaji ko nu CASJLG/SE/01/2017-01 nu o mburú mi 12 nu naja zana nu 2017, o unú sets'i yo e b'orú ñe k'o nu xiskuama mbezhe 21506A000/RO-005/2017 ko nu pa'a 13 nu zana naja nu 2017 nu Dirección General de Programas Sociales k'o o dyusúji nu kja ts'ijña 23 nu in jña'a nu tjurú nu Desarrollo Social kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo o unú sets'i nujna.

Nu jeb'i nu pezhe 208F1A000/RESOL-012/2017, nu pa'a 18 nu zana naja nu kje'e 2017, nu Komisio kja ne Ts'ib'ondo ma ra jokúji na jo'o, nza kja mama nu tjurú k ora pepji a Ts'ib'ondo a B'ondo ñe yo jñiñi nza kja mama nu tjurú, o pjonú nu jeb'ijnu nza kja'a o jokú yo te'e; ñe a kjanu, ro dyorjú a kjaba:

NU K'O O MAMA K'O E NGUBEPJI K'U CHJU'U BOKAL NU NGUMBEPJI YO T'I'I A B'ONDO YO IN JÑIÑI JÑATJO A TS'IB'ONDO JANGO PJOXTEJIYO T'I'I KO RA TSJAJI NA NOJO, O NGEJME A KJABA:

**K'O MAMA NE B'EPJI DESARROYO SOCIAL JANGO RA PEPJJI
YO T'I'I KO RA KJAJI NA NOJO**

1. Textjo k'o ra tsja'a

1.1. Nu b'epji

Nu b'os'ú kja jñiñi ye pale ne'e ra unú ñijiyo na jo'o yo t'i'i ko édyi 18 ñeje 29 tsjé'é ko kara a Ts'ib'ondo xo ko o mazi na punkjú k'o dyak'o pes'i jeko ra ziji, nza kja mama a ndub'ú.

1.2 K'o in tjurú ye te'e ke pepji

Ra dyenje pje ra ñonú, ra xorúji ñe ma dya ra zadúji.

2. K'o mama yo jña'a

Ngekua ra s'ø'ø ra parúji yo te'e:

K'o ra mbos'ú, mo ngeje na b'ejña o na b'ezo k'o kará kja ne ts'ib'ondo ñe kja yo jñiñi ra mbos'ú k'o mama nu b'epijnu desarrollo sosial t'i'i ra pjons'úji.

CIEPS, nu k'o xorú ñe ngeje k'o ra janda na jo'o k'o e b'epji yo tjurú te'e.

K'o jmurú, ngeje k'u ra mama kjo ngeje k'u ra mbos'úji, ñe ra pjonú k'u ra tsjaji na joo mbara mbos'ú t'i'i ko ra kjaji na nojo ú kja ne Ts'ib'ondo a B'ondo.

Yo komite in jñiñi, yo te'e ko jmurũ ko ra jyokũ ra mimi yo te'e na jo'o.

Yo te'e ko pepji ka yo jñiñi, nu ko ngumũ ko pepji ngek'ua ra pjons'ũ yo arkate a B'ondo nzi na texe yo jñiñi nu Ts'ib'ondo a B'ondo, ñe texe ko jñiñi a Ts'ib'ondo.

IMEJ, Nu Ngumpjoxte T'i'i a Ts'ib'ondo.

Ngumũ, nu ka kara naja o texe ko pjons'ũ yo t'i'i a Ts'ib'ondo IMEJ.

K'o ra janda k'ũ bepji, kja ne ngumũ k'ũ bepji nu komite ko dyenje Ngumũ de Pjoxte t'i'i ne jmu'u kja ne Ts'ib'ondo.

Yo T'i'i, ngeje yo b'ejña ñe yo b'ezo kjo kjabe pes'i 18 ñeje 29 nu kjejo.

Ne tjurũ, bepji k'o pjostejĩ kja ne Ts'ibondo.

Xiskuama nu kis'i in chju'u k'o teb'e, nu k'o teb'e k'o a jñus'ũji in chju'u jango ga mama k'o tjurũ B'os'ũ Jango rga ngara yo pale.

Ja ba ra unũji, nu jeb'i o nu bixti ko ra nu'u ñe ra mama kjo nge nu te'e ko ra pjons'ũji, ra so'o ra unũ nu b'os'i jñonũ.

Ngumu chju'u, k'o mama Jango ra ma'a jyes'iji yo jeb'i ko orũ pjoxte, ra jũ'ũ k'o B'epji ra Pjoxte na nojo.

Xiskuama nu kis'i in chju'u, textjo k'o kara kja ne ts'ibondo. K'o ra unũji d'a pjons'ũ yo te'e na nojo.

K'o dya jũ'ũ k'o ra jñonũ, ma dya jũ'ũ k'o ra jñonũ, ñe dya pes'i tjurũ ko ra pjons'ũ.

K'o b'epji, k'u mama kjijñi na nojo, k'o e te'e na t'i'i ko ngeje na nojo.

K'o bepji K'o mama k'o ra tsja ne jmu'u, k'o ra tsjane jmu'u k'o ra mbos'ũ k'o dya ju'u, ngekua ra unũji d'a juajnu, ma iyo ra unũji ye chopjũ ngekua ra jandaji, jago ra tsja'a k'ũ tjurũ mbũrũ.

Ne tjurũ, ne tjurũ ne b'epji.

K'o o orũ, k'u te'e k'ũ o juns'ũ in chju'u, ma ra dyemeji, ra ju'u k'o unũ ne b'epji.

Ja ra chuniji, Ne ko so'os ra pjongũ merio k'u ri ngeje ne cha'a ne bezo, ri ngeje un nra unuji ne b'us'i jñonũ xo pjenda ra nesta ra xajaji nza kja mamaba.

Ma dya juji, Texe yo te'e o yo b'edyi ko dya mimiji na jo'o, angezeji zadũ yo te'e, xo a kjanu, nestaji ke yo arkate so'o ra pjoxte yo te'e jango ra b'ũb'ũ na jo'o.

3. K'o ra tsja'a

3.1 Textjoji

Ra pjons'ũji ko yo chopjũ yo t'i'i kjo pjenda teji, xo ko dya jñũ'ũ e chopjũ, ñe dya pes'i ja ba ra mimi na jo'o

3.2 K'o mama

Ra pjons'ũji ko yo chopjũ yo t'i'i kjo pjenda teji, ra mbos'ũji textjo k'o pjenda nestaji nza kja kjo kjaji in nzumũji ximi ra janda k'o e te'e k'o dya jñũ'ũ e chopjũ.

4. Jango b'ɔb'ɔ k'o ra mbos'ɔji

4.1 K'o te'e k'o ra mbos'ɔji

K'o e te'e k'o ngeje jñatjo ñe k'o b'ɔb'ɔ kja ne Ts'ibondo a B'ondo.

4.2 K'o e te'e k'o na jo'o ra mbos'ɔji

E te'e k'o dyenje dyech'a jñinchjo kje'e 18 ñe 29 k'o dya jɔ'ɔ e chopɔ k'o b'ɔb'ɔ kja ne Ts'ibondo k'o pes'i tjiimi.

4.3 K'o e te'e k'o ni pjezhi

K'o te'e k'o dyenje dyech'a jñinchjo kje'e 18 ñe k'o dya jɔ'ɔ e chopɔ ñeje dya pes'iji jango ra b'ɔb'ɔ ko o b'edyiji xo k'o pes'i tjiimi.

5. Jango ra zata

Ne b'epji s'ø'ø ra zata kja ne 125 jñiñi a Ts'ibondo k'o xi ri mama jango unɔ e chopɔ. Nuk o mama yo te'e ko dya dyenje merio, xo so'o ra pjons'ɔji te'e ko b'ɔb'ɔ na d'año Ts'ib'ondo.

Kja ne jñiñi jango b'ɔb'ɔ k'o e te'e k'o dya jɔ'ɔ e chopɔ tsjema k'o mama ne CIEPS, ngeje k'o ra mama jango k'ɔ tjurɔ, mne ot'ɔ ra pjons'ɔji yo te'e ko nestaji ko dya dyenje pje ra ñonɔ.

6. Pjoxte

6.1 K'o ra mbos'ɔji

Ra pjons'ɔji ñeje ra unɔji kjo pjenda nestaji asta ts'ich'a yeje zana, xo so'o ra unɔji naja texto yo merio texe yo t'i'i ra pjons'ɔji, nza kja kja'a merio.

6.2 Janzi ra unɔji ne pjoxte

K'o pjoxte ra unɔtjoi textjo k'o pepji kja ne jmu'u kja Ts'ibondo, ngeje nu IMEJ ko ra chunɔyo xo dya ra kobra ko ra chunɔji yo te'e.

Nu merio ko ra unɔji ngeje \$600.00 (ñante mbexo), so'o ra unɔji ts'ich'a mbese.

7. Jango ra mamaji

7.1 K'o ra mbos'ɔji

7.1.1. Nuk'o ra pes'iji mba ra mbos'ɔji

a) Ngeje jñatjo ko ya dyenje dyech'a jñinchjo 19 ñeje dyote nzinchjo 29 kje'e.

b) Yo te'e ko dya dyenje ja ba ra pɔrɔ yo te'e para ra mimi na jo'o;

c) K'o b'ɔb'ɔ kja ne Ts'ibondo ñeje ngeje te'e jñatjo;

d) Ra jizhiji na kopia d'a xiskuama k'o ri kuate in jmicha, jango b'ub'u ma dya b'ub'ujnu, ra jizhi d'a xiskuama jango b'ub'u.

e) Texe yo n'año ko ra mama yo pjoxtenu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

Ko pjenda i tsjaja, dya pje ra tjorúji nza kja mama ne tjurúba ko pgorú in menstjaja kja ne Ts'ib'ondo, nza kja mama yo jña'a ko kuateba.

7.1.2 K'o ra mama kjo ot'u ra unúji

Ra unúji ko pjons'úji ko ya o ma'a jyes'i ko jeb'i ko orúji ñeje ko ya t'eb'e xo dyenjeji texe ko dyorúji yo nza kja mama yo tjurúba:

- a) Ko dya jo'o mimiji;
- b) Ko tjsaji na s'oji o ko zad'úji;
- c) K'o b'ub'u kja ne jñiñi jñatjo a TS'ib'ondo k'o dya pesiji pje ra ziji jango ga mama k'o e xiskuama jango tsja'a tjijmi;
- d) Ko pjons'úji in jñiñi; ñe
- e) Texe yo n'año ko ra mama yo pjoxtenu jmute nu ngumú kja pjons'ú te'e.

7.1.3 Jango ra unúji

Nu ko ra orú nestaji ra jyunsprú in chju'u, kja'a mamaji yo ngumpjoxte, ra jizhiji yo jeb'i ko nestaji nza kja mama nu tjurúba.

Texe yo te'e so'o ra jyunsprú in chju'u mbe mo tsjanja texe ko dyorúji yo kjo pjenda nestaji nza kja mama nu tjurúba, dya ra tomú texe ko ra tsjaji mbe dya ra xitsji k ora kich'i o iyo.

7.1.4 Ma ra jyuns'úji

- a) Nu jeb'i k ara jyunsprú in chju'u; ñe
- c) Texe ko ra mama nu Ngumpjoxte.

7.1.5 K'o nu xiskuama

Nu jmut'ú yo te'e k'e tr'unrú jango ga juns'úji in chju'u jango ga mama tjur'ú mu mama k'o na kjuana nu jango jana sa'a ra mbaraji texe k'jango mama nu tjur'ú Ko jyandaji ñe ko so'o ra nu'u ko pepjiji kja nu Ts'ib'onro ñe yo jñiñi; k'e jña'a ñe jango rga juajn'úji ñe ra jmut'úji yo kisi in chju'u no ra mb'os'úji nu arkate a Ts'ib'onro ne k'o mama jña'a k'o ra mamaji ne b'epji ñ era mandaji kja ne Diresio kja pepjiji ñe kjaji Pjoxte, nza kja mama nu ts'ijña 13 nu jña'a VIII nu tjur'ú ñe yo pezhe nziyo ñe ñanto.

7.1.6 K'o ra mbes'i yo ndixu yo ra mbons'úji

- a) Ra unúji yo ko pjenda nestaji;

- b) Ra pepjiji ko nu komite in jñiñi;
- c) Ra pjoꝛꝛ dya ra jizhi nu ko mentsjaja yo te'e; ñe
- e) Ra zopjꝛꝛ na jo'o, ra chjetrji jango ga mamaji nu dya so'o re sad'ꝛꝛ na nte'e.

7.1.7 K'o ra tsja'a yo te'e k'o ra mbos'ꝛꝛ

- a) Ra mandaji texe kjo nestaji yo mbepji;
- b) Ra ma'a kja yo ts'ib'ꝛꝛpi ra xipji mo o s'od'ꝛꝛ nu jeb'i kja ra pjongꝛꝛji merio o ma o b'ezhi kja chju'u IMEJ; ñe
- d) K'o nre'e ra mama k'a munro arkate jmute nu ngumꝛꝛ kja pjons'ꝛꝛ te'e.

7.1.7 K'o dya xi ra so'o rge mbos'ꝛꝛji yo te'e

- a) Dya ra ma'a tu'u nu k ora unꝛꝛji ante ke ra kjobꝛꝛ ñante pa'a 60 mo ya o pjongꝛꝛji nu jeb'iyoy.
- b) Ma ra mamaji k'o dya b'ejmi mba so'o ra ngichiji nu kja b'os'ꝛꝛ;
- c) Ma dya na jo'o nge tsjarꝛꝛ k'a skuama dya be kjobꝛꝛ na nojo (t'andant'ꝛꝛ); ñe
- d) K'o nre'e ra mama nu jmute nu ngumꝛꝛ kja pjons'ꝛꝛ te'e.

7.1.9 Ma ra wench'iji yo te'e

7.1.9.1 Ma dya xi ra unꝛꝛji nu pjons'ꝛꝛ

- a) Ma ra mama dyabe b'echijne ngek'ua ra ngich'i nu kja mbos'ꝛꝛ dya xi ra unꝛꝛji ñe asta k era tsjaji na jo'o o jeb'i; ñe
- c) Ma ra mama nu jmute nu ngumꝛꝛ kja pjons'ꝛꝛ te'e.

7.1.9.2 K'o dya ra s'ꝛꝛꝛ rge mb'os'ꝛꝛji

- a) Ma dya ra ma tuji k'o pjosꝛꝛji ma na jotrji ñe ma dya sodyeji ante ke ra kjobꝛꝛ ñante pa'a 60 mo ya o pjongꝛꝛji nu jeb'iyoy;
- b) Ma ra mamaji k'o dya b'ejmi mba s'ꝛꝛꝛ ra ngech'iji nu kja b'os'ꝛꝛ;
- c) Ma dya ra usa na jo'o k'o ra unꝛꝛji o ra potr'ꝛꝛ k'o unꝛꝛji;
- d) Ma re mama k'a d'ak'ꝛꝛji nu jango jmurꝛꝛ nte'e yo pjoxk'ꝛꝛji;
- e) Mo ra potꝛꝛ in ngumꝛꝛ a tji'i nu Ts'ib'ondo;
- f) Mo ra ndu'u yo te'e; ñe
- g) K'o ne'e ra mama k'a munro arkate.

Nu ngumpjoxte ngeje ko so'o ra tsjaji nza kja mama nu tjurꝛba.

7.1.10 k'o ra tsja'a k'a pjons'úji

Yo te'e ra pjoxante ma ra matr'úji k'a yo ts'ib'épji k'o ja ga mama tsja'a in nte'e , xo ra participa nu b'épji in jñiñi mo nestaji.

8. K'o ra pjoxte**8.1 K'a ra mama jango ga kja'a k'o pjoxte**

K'a munro arkate ngek'a ra jñanra jango rga pépji ñe ra mama jeko ne jyod'ú, o tsja'a.

8.2 Ka ra pépji

Nu ngumpjoxte kja pjons'úji yo t'i'i IMEJ ngejnu ra tsjaji pjoxte.

8.3 Munro arkate k'a us'ú chju'u ñe tépi**8.3.1 Munro**

K'a munro arkate ngeje yo:

a) Na arkate, k'a ra mbezhi mbépjji nu ra mbos'úji yo nte'e;

b) Na mbépjitrjo, k'a mbezhi nragxinuji kja IMEJ;

c) Ts'ich'a mbépjitrjo, k'o ri ngeje:

- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro merio;
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro na jo'o nu ngumú;
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro b'épji a sjorú;
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro nu te'e jñatjo a Ts'ib'ondo; ñe
- Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro k'a nu'u jango ga mimi nu b'édyi a Ts'ib'onro.

d) Na nte'e k'a rge ñ'eje kja yo nte'e o kja ngunxorú nu IMEJ;

e) Na te'e ko mimiji a jñiñi ko ngeje o dyemeji; ñe

f) Na nte'e k'a rge ñ'eje kja Arkate munro k'a Pjorú Nu Chopjú a B'ondo.

Nziga na nte'e ra jñuns'ú in mbaxante.

Na ra jñuns'úji a mbo'o kja Arkate munro ra nánbáji in chju'u.

K'o ri b'úb'ú nu kja munro ra nrúruji ñe ra juajnúji pero k'a rge ñ'eje kja arkate munro k'ú nu'u ko pépji ngextrjo ka ra kara ña'a.

Ka ra tsja'a k'a munro ngek'o ra mama texeji ma ra paraji nre'e, k'a arkate munro ngek'a me ra juanúk'a.

K'a munro arkate ra zoji nzi go jñi'i zana ma rge jyod'ú.

K'a mbépjitrjo ra unú mapjú k'o mama k'a arkate, jñinpa a ante k'e ra chjeji para zoji d'a pa'a.

Mbara so'o ra baleji in jña'a yo nte'e yo b'ú kja munro ri b'úb'ú k'o pára a nre'e nte'e ne d'aja in nzhágxinuji, ngextrjo ma ni b'úb'ú anreyo k'a arkate kja mbo'o ante, k'a nte'e k'a ne ñ'eje kja arkate munro k'a nu'u k'a pépji.

Ante k'e ra mamaji ja ye nte'e yo b'ub'ub' kja munro, so'o ra mbitaji, ra jmur'uji ye nte'e yo pebi nu arkate xopute o nte'e yo ne nante kja jni'ni ma ne jyod'ub' k'a ra naji ne ra mbaraji ngek'ua ra tsjaji nu jo'o yo b'epji.

Ra yas'ub' na skuama nrexe k'o kjaji ne k'e munro nu jango ra dyop'uji nrexe k'o o mamaji, ne k'o kja ra mamaji, ra dyexe nrese k'e nte'e k'o b'ub'ub' nu k'a munro.

8.3.2 Ra xos'uji

- a) Ra dyar'aji k'a orub' pjozte, ra mamaji ja ra mbos'uji k'a munro k'a o dyus'ub' in chju'u ne ra mamaji kjo ngek'o so ra un'uji k'o dya kaja nrexe k'o un'uji. K'o ra jyeziji ra ngichi ga kjatr'k'ua ngek'o dya ri kaja nrexe k'o ri ot'uji mbara ngichi na ra mbos'uji jero ne jyod'ub' na ra mbos'uji mbara dya ra b'ezhiji k'o ra ziji. Ngeje k'a arkate munro k'a ra mama k'o ra un'uji pjozte k'a ndixu k'a dya kaja nrexe in siyens'e;
- b) Ra manji kjo kja ra ngichi k'o d'adyo ndixu k'o ne'e ra mbons'uji k'o ra sop'uji k'o dyakja ra mbons'uji ma rga mborub' k'a mbons'ub';
- c) Ra mamaji jama ra ne'e ra potr'peji jango rge pep'iji ngek'ua ra jogub' na jo'o k'a b'epji ne ra n'ets'e k'o kjaji ne k'a b'epji;
- d) Ra mamaji ne ra nuji jango rga kja'a ma ra mapjub' so jnuns'ub' baleji jmur'uji ne ra dyatr'aji na jo'o k'e skuama k'a kis'i in chju'u k'o pjons'uji ne k'a ra tsjaji jango ga mamaji;
- e) Ra dyus'ub' na te'e ko ra pjos'ub' yo te'e a jni'ni o na ngumxorub' ka xorub' yo t'i'i, nu ka kjaji in jni'ni xo so'o ra usub' nu arkate;
- f) Ra jok'uji yo tjurub' k'o b'ub'ub' a mbo'o; ne
- g) K'o nre'e b'ub'ub' nu n'año jna'a.

9. Jango rga tsja'a

9.1 Jango rga pepji nu pjozte

- a) Nu jango mamaji ja'a ne ra un'uji pjozte nu arkate Ts'ib'onro ra mapjub' ko na IMEJ; mo dya kja'a te'e ko teb'e ne dya xi ra so'o ra unub' porka dya xi kja'a merio;
- b) Yo te'e ra ma jnuns'ub' in chju'ji nu jango ra mimi k'a konsejabo k'e pjos'ub' ye nzhixu jango ra mimi, jango ra ngana nrexe k'e skuama k'o orub'ji o ra mamaji k'o ngeje k'a ra un'uji k'o ra ma tuji ma ri sozi yeje o dya ri so'o ra moji ra ma kobraji jero nestabo ra nus'ub' skuama k'o j'ejmi k'o mama o ra ma dyarub' na skuama kjo ngunte ma ri zodye; ra yasub' nu skuama jango ra pepji jango ra kjuarub';
- c) Mo dya so'o ra tsja'a nu jeb'i nu yo te'e, so'o ra dyus'ub' na te'e ko so'o ra ma'a tu'u ko pjons'ub', ra para nu ngumpjozte mbe nesta na jeb'i k ora jyes'i ka dyus'ub' te'e.
- d) Nu ngunxorub' ne pjons'ub' jango rga ngara na jo'o ne te'e, ra nu'u k'e skuama k'o ra unub' ra ja'a ne ngeje nrexe k'o pjur'uji ma ga mama nu tjurub';

e) Ma ra ma nuji kja in nzumú ye te'e o dya o mama na jo'o, k'o ra ma nutr'b'ú in nzumú ngek'o nu'u kja pepji na jo'o texe yo nte'e yo pepji p'as'ú nu jango ra mama yo te'e;

f) K'a munro ra mama kjo ngek'o ra trunú pjozte nza kja mama yo tjurú;

g) Mo nu te'e k ora pjons'úji dya ra ma'a j'ú ko ra pjons'úji ñe mo dyabe mama, dya ra kjobú 60 pa'a mo ya o pjongú nu jeb'ijnu ñeje nu ngumpjoxte dya xi ra unú mo ya ra ngich'i dadyo tjurú, yo ra ngich'i na dadyo te'e.

h) Ja ba ra tsja'a ñe yo pa'a mbara chunú in jeb'i xo ma ra jizhi ngeje yo arkate ko ra mama; ñe

i) K'a munro k'a pepji ra jmutú k'a munro yo te'e.

Dya xi ra unúji ko pjons'úji mo ra pjons'ú nu politiko xo mo ra tsja'a s'o'o texe ko te'e ko nestaji nza kja mama nu b'epjijnu.

9.2 Ma ra potú yo ndixu

Ma ra mbedye pork'e mama na skuama k'a munro arkate ngekua ra potr'pú yo chju'u nu jango ra jñasb'e in chju'u yo ndixu yo teb'etrjo k'a nre'e nu mbos'ú ñe jñuns'ú nzi na te'e k'u dya pes'i nu mbos'ú.

Nu ngumpjoxte ko ra potú na te'e ra mama texe ko ra potú xo ya ra so'o ra unúji texe ko ra pjons'úji yo te'e, ra nuji ko kja'a merio o iyo.

10. Nu jango ga mama yo munro

Nrexe k'e munro k'o ra pepji na jo'o ñe ra unúji k'o ne jyod'ú ngek'ua dya ra pomú k'o kjaji s'od'ú o ra jyas'á ka k'o n'año b'epji k'o ximi pjos'úji k'o nte'e kja jñiñi o k'o kja'a nu arkate.

Yo munro ñe pjos'ú nu te'e so'o ra dyedyi yo b'epji k'o yo pepji kja jñiñi ngek'ua ra pjos'úji ra pepjiji nu ra unúji mbos'ú, nzi ga kja'a k'o mama jango s'od'úji merio ñe ye t'angunxorú ne k'o n'año nzumú, ngekua ra dyáráji na jo'o ye skuama k'o nu mbos'ú ye nte'e yo pjos'úji ñe ra jmurúji yo nte'e mbara jichi jeko ra tsjabi kja jñiñi.

Nu munro IMEJ so'o ra kaxante k'o mamaji ma jmurúji ngek'ua ra tsjaji k'o mama k'a munro k'a pjons'ú yo te'e.

11. Jango rga ngichiji yo nte'e

Ma ra pepjiji ñe jango rga pjepjiji nu kja mbons'ú teb'ejí k'a munro k'o me yo nte'e k'o nreri menzumú nu kja munro arkate, ñe nza kja yo komite in jñiñi.

Yo te'e ko ra pjons'úji ra pjozte a in jñiñi texeyo ko ra mama yo arkate, ñe texe ko ra mama ra pjons'ú nu te'e o na d'año te'e.

12. Jango rga mama

12.1 K'o d'año jango ra mama

Ra pjoṭr'ṽji jango ga kja nu mbos'ṽ jango ga mama nu tjur'ṽ jmu'u ñe jango rga ma mama k'a munro nte'e.

K'e jña'a o tjur'ṽ k'o mama jango rga pepjiji je ra mbedye kja "Taskuama nu ña'a k'a arkate" k'e kja jeb'i nu munro k'o pjons'ṽ nte'e ñe k'o pjons'ṽ ñe IMEJ.

Jango ga mama k'e jña'a k'o kis'i kja ts'ijña dyech'a jñincho (18) tjur'ṽji, texe k'e, xiskuama k'o rga jyod'ṽji mbara ra mamaji k'o kjaja nu pjons'ṽ o nte'e, ra mama ye jñaya:

"NUJNA B'OS'ṽTE DYAK'O IN TSJAJA, DYA PESK'O RA NU'U YO JMUR'ṽ TE'E. DYA SO'O RA USAJI N'AÑO B'EPJI NU JANGO DYA PJOS'ṽJI NTE'E K'A DYARGA JO'O RGA PEPJI NUBA B'OS'ṽRE RA WENCHIJI ÑE RA MATR'ṽJI KJA ARKATE JANGO GA MAMA K'A TJUR'ṽ JMU'U"

12.2 Matr'ṽ nte'e

Nu matr'ṽ nte'e ra un'ṽ k'a arkate a Ts'ib'onro, nu IMEJ, ko k'a pjons'ṽ ye te'e ñe k'e munro k'o ra n'áá nu munro arkate.

13. Jango rga ñ'etse

Nu IMEJ nu pjons'ṽ te'e ra ngaja k'a xiskuama nu kis'i in chju'u yo ra mbos'ṽji jango ga mama ko kis'i kja xiskuama nu tjur'ṽ 92 nu jña'a XIV, nu ts'ijña p), nu jmu'u nu mama jango ga pepjiji ne jango rga mbaraji k'o tsja'a a ts'ib'onro ñe yo jñiñi, xo ra pjoṭr'ṽ dya ra usaji yo in mentsjaja yo te'e.

14. T'epi

Nu munro pjos'ṽ te'e ra nu'u nu b'epji mbons'ṽ, jango ga mama k'e jña'a k'o tsja'a ngekua ra mama k'a munro nrexe k'a ja'a ma ra jmur'ṽji.

15. Jango ra tsjaji ngenrra

15.1 Jango rga tsjaji ngenrra a tji'i

So ra tsjaji ngenrra zo ri ngextjo a xes'e, k'a ra nu'u k'ṽ CIEPS k'a ra jok'ṽ na jo'o ra tsjaji ra b'epji k'o mbons'ṽ.

15.2 Kjap'ṽji ngenrra k'o a pjong'ṽji

Nu IMEJ k'a pjos'ṽji te'e ra mama ja ga kja'a k'a a pe gi ñe k'o nte'e k'o pjos'ṽji tsjema tsjema k'o kja munro nu CIEPS ñe na yeje a kjanu.

16. Nu'u, janga kja k'a ra tsja'a ñe taka

Nu nu'u, ja ga kja'a k'a ra tsja'a ñe janra k'o un'ṽji mbons'ṽ, ra mimi k'a Organo nojo k'ṽ ra nu'u a ts'ib'onro , k'a arkate munro k'a ne ñeje a ts'ib'onro k'a nu'u kjo pepjiji ñe jmut'ṽ IMEJ, yo nre'e a mbo'o na munro nu pjons'ṽji ye t'i'i nu jango ra nuji jango rga un'ṽji k'o pjoxte yo nte'e yo ra tr'un'ṽ.

17. Mapjǎ ñe mama k'o dya jo'o kjak'ǎji

K'o dya neji, mamaji k'a dya ga ja'a k'o tsja'a, nu unǎji pjozte ñe jango ga unǎji ye pjozte, so'o ra nu'u k'e nte'e k'o unǎji pjozte o k'e nte kjo jñiñi ga kjabá:

a) Ra dyopjǎji k'o neji:

Nu kja Ngumǎ a Ts'ib'ondo ñe ko Pjozte t'i'i nu IMEJ, ko kara a:

-Ngumǎ ko kara: Calle primavera s/n, Colonia Álamos de San Cristóbal, Ecatepec de Morelos. C.P. 55040.

- Ngumǎ bextjoba ko kara a Naucalpan: 5 de Mayo número 47, Colonia Centro, Naucalpan de Juaréz, C.P. 53000.

- Ngumǎ bextjoba ko kara a Zumi: Paseo Colón número 1044, Colonia 8 Cedros, Zumi Lerdo, C.P. 50170.

b) Kja ña'a na je'e :

Kja IMEJ kja pezhe(0155) 47704126, 577 04445 ñeje (01722) 212 9718, ñeje kja nengumǎ k'a arkate ts'ib'onro (CATGEM), nu jango dya ra ts'otr'ǎ 01 800 696 96 96, ñeje a 070 a Zǎmi o bextjo a zumi.

c) Kja dyopjǎ t'ezi:

K'o b'ǎb'ǎ kja ne korreo elektroniko dir.imej@gmail.com ñe www.secoqem.gob.mx/SAM.

d) Mats'e:

Ka Kontraloria nu IMEJ ñe ko Ngumpjozte ko kjaji a d'año jñiñi, xo ko kjaji nguenda yo te'e xo ka Diresio nu Kontraloria nu arkate a Ts'ib'ondo a B'ondo.

K'O E JÑA'A K'O B'EZHI

NAJA. Jizhiji nu xiskuama ja rga pepjiji kja in t'axiskuama nu arkate "Gaceta de Gobierno".

YEJE. Ye jñaya ra tsjajiya k'a na yeje na pa'a ma ra jizhiji nu kja in taxiskuama "Gaceta de Gobierno" k'a arkate ñe ra mintr'inu ma dyak'o ra potr'pǎji nu jango ra unǎji pjozte.

JÑI'I. Nu ko ra chunǎba nza kja mama nu b'epjijnu, ra tsjaji nza kja ra nu'u ko kja'a kjo chopjǎ.

NZIYO. Nu ko ra potǎba yo tjurǎ, ra pjongǎji na jeb'i ngek'ua xorǎtjo na jo'o.

TS'ICH'A. Textjo ko dya mama nu xiskuamajnu ra so'o ra mama ja ba ra tsja'a nu munro.

A Jñiñi Zumi Lerdo, nrajñiñi, Ts'ib'onro k'a 19 pa'a, ne naja zana ne kjé'é 2017.

MARIANO CAMACHO SAN MARTÍN
NU ARKATE KJA NE NGUMǎ K'O PJOZTE
NU TE'E KO T'I'I A TS'IB'ONDO

MARIANO CAMACHO SAN MARTIN NDÄ NZAYA NGATHO KA RA NGUU NZAYA KA RA INSTITUTO MEXIQUENSE DÄNGÄ JÄI, NGU MÄ JA RA XENI 3 HEKE XI, 5, 6, 10, 11 NE 17, HEKE IV DIGE Ä RA HMÄNDA NTE RA XENI HAI M´ONDA; 8 KA RA HEKE III 19, 20, NE 26 NGU MÄ RA HMÄNDA HAI XENI HNINI M´ONDA; 14 DI GE KA HMANDA NDÄ NZAYA NGATHO KA RA NGUU NZAYA KA RA INSTITUTO MEXIQUENSE DÄNGÄ JÄI 3 HEKE II NE 4 HEKE III DIGE RA HMÄNDA NUA BI M´UI RA HU NTSUI XENI M´ONDA DI GE XA NJUKI RA NGUU NZAYA KA RA INSTITUTO MEXIQUENSE DÄNGÄ JÄI: 11 HEKE VI NE XXI DIGE Ä HEM´I MÄ HA DI M´UI, NE

KONGEHIA

Ge konge ra Nzayo ra Ndä Tsutbi ka ra Xeni hnini M´onda, xi ja ma tsedi pa di zotse ra nhio ya m´efipa di nu ha di njapi pa di nte ya m´ui ya hnini ne xi di mui ra nhio di ge ngatho te tsä di t´üni u ja ka ya hnini; ne njapu ne ge xi di thändi pa di rangutho ha m´ui ka ya hnini ne pa di t´üni ngatho ya m´efi ha gä hoki, ngu njapu ne ha ko te di thoki pa di nte ngatho ha gä m´ui, ne pa hinte di jar m´edi, di thändi ra nhio, ne hindi t´eke ka ya hnini.

Ge ya thoki m´efi pa di nte ra nhio ya mui ya jäi ne gä hmuntsi di ge ya Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura (UNESCO), ne konge ya hmuntsi para la Cooperación y el Desarrollo Económicos (OCDE), ne konge ra Fondo de Población de las Naciones Unidas (UNFPA); ne konge ra Organización Iberoamericana de la Juventud (OIJ), xi xa hoki ya m´efi pa ya dängä jäi ha di mui ra nhio ya nte pa du mapu, pa xi di mpodi ha di mbeni pa di mui ra nhio ya nfädi

Ge konge ya m´efi xa thoki pa ya hnini 2010–2030 di ge ra Consejo Nacional de Población (CONAPO), di ge ra j´eya 2015, ge xi xa nfädi tengu ya jäi mui ka ya hnini 3 m´o di ge ya m´o 457 m´o 108 dängä jäi, ya xa nfädi ge ya to petsi 18 ne 29 nj´eya ka ra Xeni Hnini M´onda; ngu xa m´ede pa ya Dängä jäi 2013–2014, ra 38% ya dägä jäi to bi t´ani, ne bi mä ge hense nuya npefi; ne ra 37% ya to nxadi; 11% ne ko rangu ra; 9% nu ya mengu ka ya nguu ne hoki ya m´efi ne 3% ya jäi u xi honi ra m´efi ne ua di ndui hoki n´a ra m´efi se pa di mpo.

Ge konge xa ngohui ra m´ede Ngatho ka ra Hai ho to mpefi (ENOE) 2016, di ge ra Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI), di ge ya hñu nzänä, di ge ya Dängä jäi m´ui ka ya hnini jar m´edi te gä mui ka ra Xeni Hnini M´onda ge xo 2 m´o 133 m´o 163; ngu gä nfädi, ge ya to nxadi ne xi hoki ya m´efi ka ya nguu ne ua üdi ge petsi ma ra ya thogi hingi nxotho ya jäi, konge ngatho nuya ge xi ra nhio di nhu ka ya hnini nuya njaua.

Ge konge ya te thogi u xi nfädi di ge ya Dängä jäi mui ka Xeni Hnini M´onda, ge xi jar m´edi n´a ra m´efi pa di mpefi, ge di geä ngu hingi xotho pa di te tsä di hoki u xi ja ya m´edi ngu ya te di zi, ne pa di nxedi ne di mui n´a ra nhio nzaki.

Ge nu gä ndui ra “ra ndui jäi” ne ha xi nfädi ge xi ja masü konge ya nzaya ka ya xeni hai m´onda pa di mfoxhu pa di hioki ya m´efi u ngu xi ja m´edi ka ya hnini ha m´ui ya jäi, ge xi di zotse dar nhio ha di thoki, ha nzotse ra nhio pa di thoki ra m´efi xa nfeni pa di nte ya m´ui ya hnini, ne xi di thändi ge xi thoki ra nhio ne zämu di thändi di thoki ra za digenyu ya m´efi.

Ge konge ra pa ra 2012, di ge ra hñäto nzänä di ge ra 2016, bi boni ra ka ra hiamu hem´i “Gaceta del gobierno” nu ra hem´i nu pa di Nte ra nhio ya mui ya Jäi ka ya Hnini di ge ya dängä jäi nu pa xi di nte ya mui di mapu ne ko ra pa 19 ra guto nzänä di ge ra j´eya nuä, di mpodi ä njäpu, ngu xa thutsi pa di nfatsi ne di t´üni u to xi jar m´edi, ne xi xa da ya hem´i ngatho te xa t´adi di ge nuu to xa t´üni ra nfaxte di ge se ä ra m´efi.

Ge ra m'efi un pa Nte ya m'ui ya jäi ka ya hnini ya dängä jäi xi nu pa di nte di mäpu, ge xi kongatho hoki ya m'efi pa ge ya dängä jäi u to petsi 18 ne 29 nj'eya muji ka ra Xeni hnini M'onda, ge xi di nfädi pa di nfädi ge ya jäi to xi mpefi honi pa te di muji ko ya m'efi u xi njüt'i.

Ge konge xa ngohui xa thutsi ka ra m'ede 8.3.2 inciso c) di ge ya m'efi nu pa di nte ya m'ui ya jäi ka ya hnino, ne konge ra mpote nu ra m'efi pa di mäpu, ngu xa thutsi ka ra CASJLG/SE/01/2017-01, ra pa ä bi ndui ra hmnutsi ñäki pa ra m'efi ne xi bi mpodi bi thutsi ka ra hem'i m'ede nuna 21506A000/RO-005/2017, di ge ra pa 13 ndui nzänä 2017, di ge ra Ndä Nzaya Ngatho ka ra M'efi thoki pa ya hnini, ngu xa thutsi ka ra hmända 23 di ge ya hem'i xa thoki ka ra hmända nu Pa di Nte ya muji ya Jäi ka ra Xeni Hnini M'onda, bi njuki ne bi thogi ra nhio nuna ra m'efi nfaxte.

Ge konge ra hem'i m'ede 208F1A000/RESOL-012/2016, di ge ra pa 18 di ge ra ndui zänä 2017, ra Comisión Estatal de Mejora Regulatoria, konge xa thutsi ka ra hmända ne xi xa hogi ra nhio pa di thoki ka ra Xeni Hnini M'onda ne ka ya Ta Hnini ne konge ya hmända u petsi ne pa di hoki, ne xi di juji pa xi nhnu pa di m'ui ko te di mpodi ua di gohi njapu ne ya m'efi nfaxte pa di thoki; konge m'etho xa thändi nuya,; ge xi ra nhio di nhnu, nuya xtä juji ge xi di thoki ra nhio ne konge nuya:

KONGE RA HEKE TSU'ÄBI N'U PA DI NTE YA M'UI YA HNINI KA RA XENI HNINI M'ONDA, HA GÄ MPODI YA M'EFI RA NFOXTE KA YA HNINI PA DI NTE YA M'UI YA HNINI NUNA RA NFXTE RA THUHU YA DÄNGÄ JÄI XI TE RA NHIO GÄ M'UI, NGU GÄ NGOHI HA GÄ M'ÄPU.

HMÄ HANJA DI THOKI KONGEN'Ä RA M'EFI PA DI NTE YA M'UI YA JÄI KA YA HNINI RA THUHU YA DÄNGÄ JÄI XI TE RA NHIO GÄ M'UI.

1. Page u gatho

1.1 Te di boni ra thoki

Nuna ra nfaxte m'efi nu pa di Nte ya M'ui ra nhio ya Dängä jäi ka ya hnini pa xi di Nte, ge pa xi di zotse ya m'efi xa mbeni, di nfatsi pa ha di m'etsi ya dängä jäi psetsi 18 ne 29 nj'eya muji ka ra Xeni Hnini M'onda ne xi jar m'edi ha gä m'ui ne hinte hä ra bojä pa te jar m'edi.

1.2 Tsa te di thoki ka ya hnini

Hñuni, Nxadi ne hindi tsutsa.

2. Ya hñä ne te m'ä

Pa di thoki nuna ra m'efi nu pa di nte ya m'ui ya jäi ka ya hnini, ge xi nfädi ge:

To di nfatsi, pa ya M'ehñä ne ya dängä ñ'oho u m'ui ka ya hnini ha xi t'üni ra nfaxte nu pa di nte ya m'ui ya jäi ka ya hnini ra thuhu ya dängä jäi xi Nte ra Nhio gä M'ui.

CIEPS, Ra ntsutbi ka ra nguu nzayo ha thoni ra nfädi ne ko ra nguu ha thogi ya m'efi tsitsi nzayo ka ya hnini.

Mpote nzaya, ä ra Ya mpote nzaya nu pa di mäpu ra m'efi pa di nte ya m'ui ya dängä jäi xi Nte ra Nhio gä M'ui.

Mpote nzaya ka Hnini, ä ya mpote nzaya ka ya Hnini nu pa di nte ya m'ui ya jäi ka ra hnini.

Nzaya ha ta Tsegi ra Xeni, ya nguu nzaya to xi hä ma sü pa di hmnutsi pa di nfoxhu di hoki nuya m'efi xa m'ä ra ndä nzaya ha xa theke ne ha ta tsegi ya hnini ka ya xeni.

IMEJ, pa ra Nguu ka ra Xeni hnini M`ondapa di ge ya Dängä jäi.

Hampu nu ha di thoki, ä ra Ya heke mpote nzaya nu pa di mäpu ra m`efi pa di nte ya m`ui ya Dängä jäi IMEJ.

Nguu Nzaya ha thoki nuna ra m`efi, ra mpote nzaya nu ha di mäpu ra nhio m`efi pa di Nte ya M`ui ka ya hnini ya Dängä Jäi pa di Nte ya m`ui.

Dängä Jäi, pa ya m`ehña ne ya ñ`oho ge xti zudi ra j`eya di petsi ngu 18 ne ta 29 nj`eya.

Hmända.ä ra hmanda pa da nte ya hnini Xeni häi M`onda

Tom`i ra thuhu, hapu hnu xo ya tuhu tom`i da t`uni ra mfatsi u to ya xa hñutsi ya thuhu ne xi di da ra nhio ya hem`i t`adi ngu xa thutsi ka ra m`efi nfaxte pa di nte ya m`ui ya jäi ka ra hnini ya Dängä Jäi pa di Nte ya m`ui.

Hampu nu ha di tüni, ä nuä ra n`ailo ge, di bädi ne pa di nxahni ya jäi to xi t`üni ra mfaxte, u to xa yut`i ka ra mfaxte di ge ya nuu.

Thuxthuhu to nfatsi, hampu di hmä ra nguuzaya ä xi hoki ra m`efi pa di nu ya hem`i nt`adi pa di yut`i ra nfaxte pa di Nte ya M`ui ya jäi ka ya hnini ya Dängä jäi pa xi di Nte ra Nhio ya M`ui.

Hem`i ha ñä ya thuhu to xi nfatsi, ya hem`i ha hñux ya thuhu ya jäi to xi nfatsi di ge nuna ra m`efi nu pa di Nte ya M`ui ya jäi ka ya hnini ya Dängä jäi pa xi di Nte ra Nhio ya M`ui.

To jar m`edi, nu ka ya hnini ha m`ui ya jäi ne ya mpote ya mengu u to hinte ha ra bojä ge xi ra nhio di nfatsi ya nfaxte ka ya hnini ge xi jar m`edi ko te gä m`ui, hinte petsi pa ha di nu ra nhio ya nzaki.

ne una ngu xi n`a`yo di ge ma ra nuu, xi tintho te gä thehu ha m`ui ne ua to xi t`utsa gä m`ui ne hingi tsa dä nte ra nzaki gä m`ui ra nhio.

Ha di thoki, nuna ra m`efi mfaxte nu pa di nte ya m`ui ra nhio ya Dängä jäi.

M`efi pa di Nte ra Nhio ya M`ui ya Hnini, konge ra m`efi ra ndä nzaya ge xi di mpot`i ra m`efi pa di rangutha ya jäi ka ya hnini di ge ra nfaxte, ge xi xa thoki ne xa hmä ngu ra m`efi nfaxte nu pa di nte ya m`ui ya jäi ka ya hnini.

Thoki, ra m`efi nu pa di nte ra nhio ya jäi ka ya hnini.

To adi, ya dängä jäi xa thutsi ya thuhu pa di, ha numu di thäki, ge xi di ra hñä ra nfaxte

Mu du poti, ra bojä ä t`uni numu di poti konge jäi ä to xi t`uni ra nfaxte, konge ra chulo hem`i njuko bojä.

To jar m`edi ra bojä, ya jäi ka ya hnini to hinte jar m`edi ha gä M`ui ka ya hnini ne ngu hintsu jar m`edi ngu ha gä m`ui ra nhio ma ra ya jäi.

3. Hampu di tsoni

3.1. Gatho

Nfatsi konge te jar m`edi ya Dängä jäi to xa t`üni ra nfaxte, nuu to to hinte hä ra bojä ha gä m`ui geä xi jar thogi ra bojä.

3.2 Gehi´a

Nfatsi konge te jar m´edi ya Dängä jäi to xa t´üni ra nfaxte, nuu to to hinte hä ra bojä ha Gä m´ui geä xi jar thogi ra bojä, ge xi di m´epi

4. Gatho ta ha di nu

4.1 Gatho ya Hnini

Ya Dängä jäi m´ui ka ra Xeni Hnini M´onda.

4.2 Xi ra nzedi ra hnini

Ya Dängä jäi petsi 18 ne 29 nj´eya

4.3 Ya Hnini da ote ra nhio

Dängä jäi petsi 18 ne 29 nj´eya, m´ui ka ya hnini ne xi jar m´edi n´a ra bojä ha Gä m´ui.

5. Ta ha tsegi ra m´efi

Nuna ra m´efi ge xi di m´otsi kongatho ya 125 ya ta Hnini m´ui ka ra Xeni Hnini M´onda, ge xi di nhnu hangu ya nguu ha Gä m´ui ya hnini pa di tsotse ya nfeni m´efi.

Ya hnini thändi xi jar m´edi, xa thutsi ngatho ra CIEPS, ge xi ra za pa di t´üti ne di di nfädi ta ha bi tsoni ngu xa thutsi ka ra hmända, ne xi jar m´edi ha Gä nu ra m´efi nuna ra fatsi ngatho ka ra hai M´onda ra thuhu mpot´i konge ra thuhu.

6. Mfatsi

6.1 Ndä u ya nfatsi

Xi di nfatsi ngu ua di zoni ta kut´a di ge yoho ya nzänä ne ua, ha nguu, ná tho ra ngut´i di t´üni pa ngatho ya nfatsi, n´a ngu n´a ya to xi t´üni ra nfaxte, ngu di ge ra bojä mui ap di njut´i.

6.2 Tengu da t´uni ra bojä

Ra nfatsi digen´ä ra m´efi ge hinte di njut´i ne ngatho di üni ra ndä Nzaya m´ui ka ra Xeni Hnini M´onda, ne ko di kohui ra IMEJ ne nixi n´a ra bexu di ngatsi pa di jut´i.

Ra nfatsi pa di njut´i ra bojä ge dar \$ 600.00 (Ra to nthebe ra bexu 00/100 M.N.), di njut´i ne ua ta kut´a njut´i

7. Hangu di m´at´i

7.1 To u da t´uni

7.1.1 Te da t´api pa di t´äki to da t´uni ra nfaxte

a) Di petsi 18 y 29 nj´eya;

- b) Hinte hä ra bojä ge xi jar m'edi ya gä m'ui ngu xi ra ntsa ra thogi pa di hä ne ua di dini n'a ra bojä;
- c) Di m'ui ka ra Xeni Hnini M'onda;
- d) Di üdi ra hem'i mä hampu bi mui ne ha kuat'i ra k'oi hmi ne ha m'ui ka ra Xeni Hnini M'onda pa di nfädi geñä ra jäi; ne
- e) Ne u ma ra da mä ra nzaya di ote ra nhio ra faxte nuna

Ya nt'üdi ya jäi u xa nfädi, ge xi di njuti ngu xa thutsi ka ra hmända ne pa hinto di bädi ma ra ya jäi ka ra Xeni Hnini M'onda, ngu xa hmä ka ra hmända di ge nuna.

7.1.2 Te da t'api pa di t'äki to da t'uni ra nfaxte

Di t'uni ra nfaxte yo to xa hñutsi ra thuhu ne di da ngatho ya nt'adi hem'i ngu xa thutsi ka ra hem'i m'efi nuna, di ge nuya mukuas:

- a) Hindi nxotho ra jäi;
- b) Ge ha numu xi tsudi n'a ra ntedi tsutbi;
- c) Dar mingu n'a ka ra hnini ha hñätho ya jäi ne ua dar nzoho jäi ne ya mupu ka ra Xeni Hnini M'onda, bgu xa thutsi ka ra hmända ne ko ya mui ya jäi hñätho ka ra Xeni Hnini M'onda;
- d) Di m'otsi ya jäi te hoki ka ya hnini; ne
- e) Ne u ma ra da mä ra nzaya di ote ra nhio ra faxte nuna

7.1.3 Thux thuhu

Ra jäi to di iadi ra nfaxte nuna ge xi ra nhio di da ya hem'i xa t'api numu xki hñutsi ya thuhu, nupu ha xa mä ha di m'ä pa di thoki, ge xi di üni ngatho ya hem'i xa thutsi ka ra nfaxte m'efi nuna.

Ngatho ya jäi to adi ra nfaxte ge xi tsa di thutsi ya thuhu ka ra nfaxte m'efi nuna ne ha numu ge xi di da ra nhio ngatho ya hem'i xa t'adi pa di t'uni ra nfaxte nuna.

7.1.4 Ra hem'i pa da ñut'i

- a) Hem'i pa da t'uni ra mfatsi; ne
- c) Ne u ma ra da mä ya j'ai to ote ra nhio ra faxte nuna

7.1.5 Hmuntsi ya thuxthuhu

Ra ndä nzayo hoki ra m'efi ne Handy to thogi pa di n'ayo di thoki ra hem'i thuxthu di ge ya bätsi to di t'uni ra nfaxte ngu xa thutsi ka ra hem'i hmända, da ya thuhu to gatho da t'uni konge u ya mfadi ngu ma ne odi ra hmända negi pa da ñut'i da bädi ra Xeni hai M'onda ne ya nguu nzaya hnini pa da nu da hogi ra za nuna ra thoki hoga nte dige ra Xeni M'onda, ne u ngu ma n'a mä ya hem'i di njapu yu, ge xi di m'ehni ka ra nguu nzaya n'u ha gä nte ya m'ui ya jäi ka ya hnini, ngu xa thutsi ka ra xeni 13 ne ka ra heke VIII di ge hmändä ne ka ra m'ede rato m'etho xa thutsi ka ra hmända.

7.1.5 Tsa di t'üni ra nfaxte

- a) Di hñä ya ko te di t'üni pa ra nfaxte;
- b) Di nfaxhu konge ya mpote nzayo ka ya hnini;
- c) Hinto di bädi ra nt'üdi ra jäi; ne
- d) Da ntsuni, ne xi di thändi ngu xi rangutho ne ngu petsi hinda utsa.

7.1.7 Te petsi da hoki ya to t'uni ra mfatsi

- a) Xi di mä ma juani ra nt'ani;
- b) Di da ka ra nguu bojä ha numu di m'edi ne ua ya xti xogi ra nfatsi t'üni numu ya bä tüni ne hmä ra IMEJ; ne
- c) Ne u ma ra da mä ra nzaya di ote ra nhio ra faxte nuna

7.1.8 Te tsa di hoki to t'uni ra mfatsi

- a) Numu hindä mä dä hä ra nfaxte numu ya bi t'üni di ge ya pa 60 mpa ne digempu ä di thogi ya pa xa thutsi di ge ya thuhu ka ra hem'i;
- b) Mu hindä mä ma juani ya nt'ani di ge ra m'efi nuna;
- c) Di hokabi ya m'efi ya tsixte nzaya ne ngu xi di ñäpi n'a ra tsixte nzaya ne ua di mä ge ya nfatsi ge ka di bompü; ne
- d) Ne u ma ra da mä ra nzaya di ote ra nhio ra faxte nuna

7.1.9 Te tsa da hoki ya to nfatsi**7.1.9.1 Suspensión temporal**

- a) Ha numu hindi hoki ra nhio ya hem'i te di t'api, ka ra nguu nzaya ha t'üni ra nfaxte ge ä di thäki di ge ra mfaxte xa hmä; ne
- c) Ne u ma ra da mä ra nzaya di ote ra nhio ra faxte nuna

7.1.9.2 Di thäki ra Nfaxte

- a) Ha numu hindä mä dä hä ra nfate ra pa ä di t'üni ne hindä mä hanja, di ge di thogi ya 60 di ge ra pa ä di njuki ya thuxthuhu to xa mboni di ge ra mfaxte, nupu ha xa mä pa di njut'i, ge numu himbi iopu ge xi di hnu ha di thäki ne ya hindi t'üni ta nfaxte;
- b) Numu hindi da ra nhio ne hindi mä ra nhio ya hem'i di t'api pa di yut'i ka ra nfaxte m'efi;
- c) Di hokabi ya m'efi ya tsixte nzaya ne ngu xi di ñäpi n'a ra tsixte nzaya ne ua n'a ra hmuntsi nzaya;

- d) Hindi njapu te hoki ngu xa thutsi ka ra hmānda mfaxte m'efi;
- e) Di mpadi ya m'ui di ge ka ra Xeni Hnini M'onda;
- f) Di bonse;
- g) Ha mu di du; ne
- h) Ne u ma ra da mā ra nzaya di ote ra nhio ra faxte nuna

Ra nguu nzaya ge xi ra tse di hoki ne di guki nuna ra m'efi.

7.1.10 To di hmipiui di ge ra nfaxte

Ya to t'uni ya nfaxte, ge xi tsa di hiki ge tsa di nfatsiui pa di jaut'i ka ya m'efi thoki ka ra hnini ha numu xti hmät'i.

8. Nguu nzaya mfatsi

8.1 Nguu nzaya nu ha di japi pa da t'uni

Ra mpote nzaya ge xi ra tse di nu ha di japi ra di hoki ra nhio nuna ra m'efi nfaxte.

8.2 Nguu nzaya ha tüni ra nfaxte

Ra Ndä Heke nzaya nu pa ha xi di hogi ra nhio ya M'ui ya Dängä jäi IMEJ, ge xi ra tse di hoki nuna ra nfate m'efi.

8.3 Pa da nu da di thogi ra za nuna ra mfatsi pa di mäpu

8.3.1 Pa di hmuntsihu

Ra mpote nzaya ge di hmuntsi konge nuya:

- a) N'a ra ndä nzaya, ge ä to ndä nzaya ka ra heke nzaya ya ra m'efi un pa di nte ya m'ui ya jäi ka ya hnini;
- b) N'a ra ndä nfaxte, ge ä ra ndä nzaya pa ngatho ra m'efi mfatsi ja ra IMEJ;
- c) Ge xi di nkut'ä ya mfatsi, nguu ge u:
 - N'a ra mpote ja ra nguu nzaya nuu ya bojä hapu ta di t'ote.
 - N'a ra mpote ja ra nguu heke nzaya nu ra m'efi
 - N'a ra mpote heke nzayo ka ra nguu nxadi;
 - N'a ra mpote nzayo di ge ra Nte Ngatho ko ya mengu ka ra xeni hnini M'onda; ne

- N´a ra mpote nzaya Tsutbi ka ra Xeni nu Pa di Nte Ngatho ya M´ui ya Hnini hñätho ka ra xeni hnini M´onda.

d) N´a ra ndä mpote nzaya nu ha gä thogi ra bojä, ge ä ra ndä nzaya handi ra nhio mbopu ra bojä ha gä thogi di ge ra IMEJ;

e) N´a ra mpote ka ra xeni hnini ka tsutbi ne n´a ka ra nguu nxadi; ne

f) N´a ra mpote to nu thoki ra za di ge ra bojä, ge dar nzaya ka ra nguu nzaya nu ha gä nte ra nhio ya Hnini.

N´a ngu n´a ya hmuntsi di hñäki to xi m´otsi.

Ra m´efi di hoki ge xi di gut´i ra mpote naya ä mupu mbo ka ya nzayase.

Nu pa gen n´ä ra mpote nzaya ge xi tsa di nã pa di n´etsi ya jäi, pege nuä ra mpote nzaya nu ra bojä , ge higi za pa di n´etsi pa di nzaya nuä.

Tsa di mä ra mpote ndä nzaya n´ot´i n era mpote nzayo n´ot´i Handy ha gä tsoni ra nhio ra bojä ge hentse tso di nã.

Ra mpote nzaya ge xi di mäti ra hmuntsi di nja numu ya bi hñu nzaya ge xi di hoki numu xi di nja ra tse di pa di tho ra m´efi nuna.

Ra nzayo xi n´ot´i ge di iadi ra hem´i hmät´i ngu xa mä ra ndä nzayo, hñu m´etho di ge rap a ä di nja ra hmuntsi nzayo m´efi ne, rap a ä di nja ra hmuntsi m´efi nzayo n´itho, 24 ora pa di nja.

Ra tsutbi xi di hmuntsi pa di thoki ra m´efi naya ngu hñu nzänä numu ngu xi jar m´edi di thoki ra m´efi nuna ne ua ngu ta di thoki xo di ja ra m´edi pa di xi nja ma juan ira hmuntsi hoki ra tsutbi, ge xi tso di hmuntsi xo made ya nzayo ne ma n´a di ge ya hmuntsi jäi nzayo, ne ngu xi di ´yopu ra ndä nzayo ge hindi m´efi, ra nzayo n´iot´i ne u ara mpote nzayo nuä xa thoki ra nhio ra m´efi ra mpote nzayo.

M´etho di thoki di ge ya hmuntsi mpote naya ge xi di thoki ra ndä nzayo ne konge ya hmuntsi nzayo, ne ko tso di mäti ya jäi to xi ne di nfaxhu rap a ä di nja ra hmuntsi mefi nzayo k ara hnini, ya xampate ne ua ma ra ya hmuntsi jäi nzayo nu nuya ya m´efi ge ngatho nuyu.

Da njutsi n´a ra hem´i u da mä n´a ngu n´a ra hmuntsi m´efi, ha di tutsi u te xa mä, pa da tho ki ne nu u te da thoki xa mä, ne di tunt´ä ya ´ye ngotho ya hmuntsi nzaya.

8.3.2. Te thoki

a) Di thogi ya thuxthuhu to xi xa t´üni ra nfaxte, ne di thogi ne ha gä nja ra thutsi pa ra te xa hmä pa di thogi ya hem´i ne di hmä to di u da hoki ya ntsui, ngu mä da hoki ra za ya hem´i ne hinte di goni gä mpefi pa di mä da thoki ra za. Ge ne xi di t´üni ra nfatsi ya jäi to xi xa thogi ya nhio ra nfaxte pa di ge ya jäi to xi jar m´edi pa di nfatsi, ngu xa thutsi ya mpote nzaya ka ya m´efi;

b) Di thogi ya hem´i pa di yuti ya ráyo jäi to di nfatsi di nuu to di mpohu ge ya jäi to di boni di ya pa t´üni nuna ra nfaxte;

- c) Di nu ha di mpodi nuya ya m'efi mfaxte, pa xi di hogi ra nhio, xi di negi ne xi di mäpu ra nhio ra m'efi nuna;
- d) Di hnu ya ha di thoki ya m'efi pa di mäpu di ge ra m'efi un pa di nte ya m'ui ya jäi; ne ngu pa di zotse ra nhio ya m'efi di ge nse nuya;
- e) Di t'etsi ra jäi ä to di mpote di ge ka ya hnini ra tusutbi ne konge ra nguu nxadi ngathoM'onda, di ge ya ta nguu nxadi tsox ra nxadi, ngu xa hñutsi ra Ndä Nzaya;
- f) Di thäki ne di mpodi zämu ya m'efise hmända di ge mbo; ne
- g) Ne u ma ra da mä ra nzaya di ote ra nhio ra faxte nuna

9. Hanja da thoki

9.1 Hanja gä thoki

- a) Ra Nda Nzaya ka ra Xeni hnini M'onda xa juki ra hem'i hmät'i konge ra IMEJ; numu hinte di m'ui ra hem'i thuxthu r'om'i pa di zotse ya nfeni ka ya m'efi di ge ra j'eya gä nzaya.
- b) Ya to adi ra nfaxte ge xi di t'üni ya ha ya xa hmä ne ha ya nfädi pa xi di hogi ra nhio ra m'efi ya nzaya, ne xi di njutsi n'a ra hem'i ha xi do mä ra ndui ne ra gätsi ra hmnutsi m'efi;
- c) Ra nguu nzaya ge xi di nu ra nhio ya hem'i di t'üni xa di dangu ha xa t'adi di ge nuna ra nfaxte un pa di nte ya m'ui ya hnini;
- d) Ra nguu nzaya to mä da hoki ya h'emi habu hñux ya thuhu gatho to thuni ra nfatsi ge di m'ä ha nja ne ko te xka hoki pa xa t'üni nuna ra nfaxte;
- e) Ra hmnutsi nzaya da nu to u da thuni ra mfatsi di ge u xa mä ka ra hem'i ha thuni ra mfatsi u petsi ra tsedi nuyu, ra ta, ra me ne ua ra mpote ra bätsi, numu ngu hi xa m'ä ra nhio ä xa t'oni ge xi tso di m'ä t ara nguu pa di o'pi ma n'agi ne di fädi ra nhio ya te t'adi.
- f) Ha xa njapi pa ya pa u di thuni ya mfatsi ge hense ya nda nzaya nu ya nte ya jäi padi hamu, m'edi pa di yut'ia k ara nfaxte nuna;
- g) Ya to di nfatsi konge ra m'efi nuna ge xi di nua nguu nzaya to mä da hoki ya h'emi habu hñux ya thuhu gatho to thuni ra nfatsi ge di m'ä ha nja ne ko te xka hoki pa xa t'üni nuna ra nfaxte;
- h) Nu ha xa n'u hanja gä t'üni ne hamu di t'üni ra nfaxte ge hense ra ndä nzayo pädi hamu di dati ra nfaxte ra ndä nzayo n'u ra nhio; ne
- i) Ra ndä nzayo ge xi di hoki ra hem'i thuxthuhu ngatho to xa tüni ra nfaxte

Pa da thuni ra mfatsi da thäkbⁱ nunu n'an'yo hoki ya hmnutsi jäi tsiste nzaya. Honi pa da t'etsi da nzaya nu u n'a'yo hoki ne xi te di nja ya jäi to t'üni ra nfaxte di ge nuna ra m'efi.

9.2 Nguu nzaya mfatsi

Ha numu di boni di ge ra nfaxte ngu di genu xa thutsi ka ra heke to poni di ge ra nfaxte m'efi, ra nguu naya ge xi di hoki pa di mpodi to ra jäi di t'üni ra nfaxte m'efi pa di mpote di ge ra pa t'üni ra nfaxte m'efi digense nunu.

Ra nguu nzaya ha nu thoki ra m'efi di ge nuna ge xi di xifi ka ra Ndä nguu nzadi ha di thoki pa di t'üni ra nfaxte di ge nuu ka ra yut'i di ge nuna ra nfaxte m'efi, di ge ha ta di zoni ra bojä ra hmä.

10. Nguu nzaya mfatsi

Ya nguu nzaya mfatsi da nu ha da japi pa da hogi ra za ya m'efi pa di thoki nuu xi jar m'edi pa di hogi ra nhio ya m'efi ne pa hindi tsoni ne ua xi di m'ui ma ra ya m'efi nya pa di nte ya m'ui ya hnini ne di hogi ra nhio ra m'efi ra ndä nzaya.

Ge tsa da zitsi ya m'efi ko ra nfatsi ra nzaya Dänga hnini pa da t'uni ra nfatsi, njapu ne konge u to nu ra mfatsi ngu ya Nguu Nzaya mfatsi ne u ra Ndä Nguu Ngatho M'onda ne ka ra Xeni Hnini ne ma ra ya nguu nxadi ne ta Nguu Nxadi ne ko ma ra rangutho di genu.

Ra IMEJ tsa da hoki n'a ra hem'i ha bi mä da hoki ra za u jar m'edi, ne da tsoni ra mfatsi.

11. Ha Gä thoki ra mfatsi

Ha Gä thoki ne ga nu ra mfatsi ya jäi, ge da hnu u mä ra hmuntsi mpote ndä tsutbi hmuntsi ka ya hnini ne ko ya hmuntsi mpote nzaya, ne konge ya mpote nzaya m'ui ka ya hnini.

Ya to xa t'üni ra nfaxte ge xi tsa di uat'i pa di hoki ya m'efi ja ka ya hnini nuu to xi di m'ätí, ne xi di nfaxhu ne konge ya hmuntsi nzaya m'ui ka ya hnini ya Tsutbi, ya nguu nxadi ne kongatho ya hnini mupu.

12. Nthudi

12.1 Habu nt'udi

Pa ra nthudi ra mfatsi da thoki ngu mä hmända, ne u ne da mä ya jäi to ote ra m'efi nuya ka ra nguu nzaya.

Nuna ra hem'i nfaxte di boni ja ra hem'i hiaxmu njuki ka ra "Gaceta del Gobierno", ne ka ra nxi web di ge ra nguu nzaya nfatsi nu pa da Nte ya hnini ne konge ra IMEJ dige nuä.

Ngu xa thutsi ka ra hmända di ge ra xeni 18 di ge ra hmända, gatho ya hem'i pa da udi te thoki di mä ne di njuki pa di pädi ngu xa thutsi ka ra un nte hnini di gen'ä ra hmämdä.

"NUNA HMUNTSI HEMI, HINTO RA METI N'A RA MBQHO NZAYA. HINGI TSA TO DA HÑÄ NUNA NU RA NTE M'UI YA HNINI. NUMU TO DA HÑÄ GE DI NZEKI NUNA PA DA M'Ä FADI NE DA THÄMBI RA BOJÄ KO YA NZAYA NGU NUÄ MANGA KA RA HMÄNDÄ".

12.2 Hem'i m'ät'i

Ra hem'i nun age di guki ra Nda Nzaya ja ra Xeni M'onda, konge ra IMEJ, ne ngu xa mä ra nzaya ne xa thutsi ka ra hmända.

13. Negi thoki ra za

Ra IMEJ di petsi ya thuhu gatho to thuni ra mfatsi, ngu rangutho xa hmä ka ra xeni 92 ka ra heke XIV, nhiaki p) di ge ra hmända xi negi ra nhio pa xi di nfädi ra hñä ka ra Xeni M´onda ne ya ta Hnini, ge xi di thändi pa hindi njuki ya nt´üdi ya jäi.

14. Ra teni thoki

Ra ndä nzaya nu ha thoki di m´äpu ra m´efi ge tsa di hoki ne di dä ra m´efi kar hem´i ya hmuntsi mu ya bi hmuntsi pa di ñäkihu ya m´efi.

15. Ra thogi**15.1 Ha gä thogi nthi**

Tsa dä thogi n´a pa da nu ha bi hogi konge nthi nj´eya mu nj´eya konge ra CIEPS, pa da thoki ra nhio nuna ra m´efi mfaxte.

15.2 Nu hanja bi hogi

Ra IMEJ da dati yoho ya uenda di ya m´efi xa thoki ngu nj´eya mu ra j´eya CIEPS, pa xi di ndui di bädi ne konge made ra m´efi nfaxte.

14. Ra teni thoki

Ra ndä nzaya nu ha thoki di m´äpu ra m´efi ge tsa di hoki ne di dä ra m´efi kar hem´i ya hmuntsi mu ya bi hoki ya m´efi pa di ñäki.

15. Ra thogi**15.1 Ha gä thogi nthi**

Tsa dä thogi n´a pa da nu ha bi hogi konge nthi nj´eya mu nj´eya konge ra CIEPS, pa da ntsa da hoki ra za da mfatsi.

15.2 Nu hanja bi hogi

Ra IMEJ di üdi yoho ya thoki m´efi u hoki nj´eya ra CIEPS, ä ra ndui di xi di made di ge ra m´efi ä thoki ngu gä nj´eya di ge ya m´efi hoki mu ya bi gätsi, ngu xa thutsi ka ra hem´i pa diu thoki.

16. Fädi, thändi ne fädi

Ra nfadi, thändi ne fädi di ge ä ra mfatsi nu ra bojä ja ra Xeni M´onda, ra nguu nzaya fädi un ra bojä tengu ha gä mboni xi ra nhio di ge ra nzaya Xeni M´onda, ne u to nu di gempu ka ra IMEJ, tsa da nu ha da japi ne da nu ra za da dati ya mfatsi to thuni.

17. Ngaxte ne di tsutbi

Ha numu hingi johia te thoki, ge xi tsa pa di ngaxte ha gä hingi thoki ra nhio ra m´efi di ge ra nfaxte t´üni pa di nfädi ge ra za di üdi ya jäi to t´üni ra nfaxte ngatho ka ya hnini, di ge nuya pa ha di ngaxte:

a) Ko ra nt'ot'i hem'i:

Ja ra nguu nzaya ka ra Xeni Hnini ne ka ra nguu ya Dängä Jäi di ge ra IMEJ, müi ka ra:

- Nguu nzaya ka ra Xeni Hnini ne ka ra nguu ya Dängä Jäi: Calle Primavera s/n, Colonia Álamos de San Cristóbal, Ecatepec de Morelos. C.P. 55040.

- nguu nzaya ka ra Xeni Hnini ne ka ra nguu ya Dängä Jäi Naucalpan: 5 de Mayo número 47, Colonia Centro, Naucalpan de Juárez, C.P. 53000.

- Nguu nzaya ka ra Xeni Hnini ne ka ra nguu ya Dängä Jäi Toluca: Paseo Colón número 1044, Colonia 8 Cedros, Toluca de Lerdo, C.P. 50170.

b) Ra nt'oxgu

Ra IMEJ ne ka ya nt'oxgu (0155) 477 04126, 577 04445 y (01722) 212 9718, ne ka ra Ndä nguu ha t'ode ngatho ya Nt'oxgu di ge ra Ndä Nzaya ka ra Xeni Hnini M'ondä (CATGEM), ne ha hinte di njut'i ra bojä pa di ñä 01 800 696 96 96 ne di ge nthi ka ra häi M'ondä ne 070 ne pa Toluca y Zona Conurbada.

c) Ja ra mpehni hem'i yapu.

Ja ra mpehni hem'i yapu dir.imej@gmail.com ne ka ra nxi di ge ra m'ehni hem'i yapu www.secogem.gob.mx/SAM.

d) Rase:

To nu ha thoki ra za mbo bojä ha gä tsoni di ge ra IMEJ ne ka ya Nguu Nzaya ka ya Xeni nu ra Nzaya ra bojä ka ya hnini ne konge ra Ndä Nzaya nu Ngatho ndäu ya tsedi ka ra Ndä Nzaya di ge ra nhnu bojä Ndä Nzaya ka ra Xeni Hnini M'ondä.

YA THOGI.

N'A. Di njuki nuna rangutho xa hmä ka ra hem'i hiamu ka ra "Gaceta del Gobierno"

YOHO. Nu ya mpodi xa thoki ka ra m'efi nuna, ge di jut'i ra pa ä di boni ka ra "Gaceta del Gobierno" ne xi di mutpu ta ha di hmä pa di mpodi ma n'agi ya m'efi.

HÑU. Nu pa di t'üni ra nfaxte di ge nuna ra m'efi, ge xi di thoki ä di mä ra Ndä Nzaya ngu gä müi ra bojä pa genuna.

GOHO. Nuna ra m'efi ge xi di mpodi pa di thoki ra nhio ngatho pa xi di nfädi pa di thoki ra za.

K'UT'Ä. Ngatho u xi xa thutsi ka ra nfaxte nuna, ge xi di nu ra Ndä nzaya un pa di thoki ra nhio ra m'efi mä ra hmända.

Ja ra Hnini Nzuhm'i Lerdo, ra hñäxu ra Xeni hnini M'ondä, ra pa 19 ra ret'a ma n'a zänä di ge ra nj'eya 2017.

MARIANO CAMACHO SAN MARTIN
NDÄ NZAYA NGATHO KA RA
INSTITUTO MEXIQUENSE DÄNGÄ JÄI